

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 3 a § lagen om statsbudgeten

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om statsbudgeten ändras så, att de inkomster som erhålls genom försäljning av statsägda aktier samt vissa med sådan försäljning direkt förknippade utgifter kan nettobudgeteras i statsbudgeten.

Propositionen hänför sig till den andra

tilläggsbudgetpropositionen för 1998 och avses bli behandlad i samband med den.

Lagen avses träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst och så, att den kan tillämpas första gången redan på statsbudgeten för 1998.

MOTIVERING

1. Nuläge

På grundval av 67 § 1 mom. regeringsformen och 3 § lagen om statsbudgeten tillämpas enligt huvudregeln bruttobudgetering på statsbudgeten. Uppskattningarna av de årliga inkomsterna samt anslagen för de årliga utgifterna skall tas in i statsbudgeten till bruttobelopp så att utgifterna inte dras av från inkomsterna och inkomsterna inte dras av från utgifterna. Regeringsformens 67 § 1 mom. innehåller en ändring (1077/1991) enligt vilken genom lag kan stadgas att budgeten får innehålla inkomststater eller anslag som motsvarar skillnaden mellan inkomster och utgifter som står i direkt samband med varandra. Om dessa budgeteringsundantag bestäms i 3 a § lagen om statsbudgeten (165/1992). Nämda paragraf har ändrats genom lag 380/1996.

Enligt 3 a § 1 mom. lagen om statsbudgeten kan nettobudgetering av inkomster och utgifter tillämpas vid budgeteringen av statskulden, budgeteringen av kostnaderna för skötseln av statsskulden samt budgeteringen av utgifter för och inkomster av verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning. I 2 mom. i samma paragraf har man för vissa inkomst- och utgiftsposters del begränsat tillämpningsområdet för nettobudgeteringen. Enligt bestämmelsen i 2 mom. beaktas vid nettobudgetering inte skatter, avgifter av

skattenatur eller böter som inkomster. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana samt investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag av anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Enligt 3 a § 3 mom. lagen om statsbudgeten begränsar nettobudgeteringen inte rätten att i statsbudgeten besluta om utgifternas maximibelopp, om allokering av utgifterna eller om annat sådant om vilket kan beslutas vid bruttobudgetering. Bestämmelsen grundar sig på motiveringen till det förslag till ändring av regeringsformen (RP 262/1990 rd) som gällde nettobudgetering. I motiveringen till denna proposition konstaterades att man i och med nettobudgeteringen inte avser att begränsa riksdagens budgetmakt i större utsträckning än vad avsikten med nettobudgetering uttryckligen förutsätter.

2. Föreslagna ändringar

Under innevarande år har redan verkställts och kommer antagligen senare att verkställas försäljning av statsägda aktier i anslutning till den partiella privatiseringen av bl.a. Sponda Abp och Sonera Abp. Budgeteringen av de inkomster och utgifter som uppkommer vid ovan nämnda ägandearrangemang är

förknippad med osäkerhetsfaktorer vad statsbudgeten beträffar. Det är svårt att uppskatta inkomsterna av försäljningen, eftersom priset på de aktier som bjuds till försäljning bestäms på basis av efterfrågan på aktierna. För statens del leder anordnandet av försäljningen likaså till sådana till försäljningen direkt relaterade utgifter vilkas storleksklass är svår att bedöma. Bland dessa poster kan nämnas bl.a. försäljningsprovisionerna till dem som anordnar aktieförsäljningen och situationer där staten i egenskap av säljare ansvarar för betalningsförpliktelser som ankommer på köparen.

Mot bakgrunden av det ovan relaterade föreslås att till 3 a § lagen om statsbudgeten fogas en bestämmelse som gör det möjligt att tillämpa nettobudgetering på försäljningsinkomster gällande aktier som staten säljer och på vissa utgifter som är direkt orsakade av försäljningen. Enligt förslaget skall det vara möjligt att i statsbudgeten ta in de inkomststater eller anslag som motsvarar skillnaden mellan de från aktieförsäljningen erhållna inkomsterna och de med försäljningen förknippade försäljningsprovisionerna samt de betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för. Avsikten är att i form av utgifter separerade från nettobudgeteringen under utgiftsmomentet budgetera bl.a. de kostnader för utredning, marknadsföring etc. som föranleds av aktieförsäljningen. Eftersom det inte är motiverat att ha andra regler för budgeteringen av försäljningen av andra än ovan nämnda aktier i statens ägo föreslås att möjligheten till nettobudgetering skall gälla all försäljning av statsägda aktier. Det föreslås att en dylik bestämmelse fogas som en ny 4 punkt till 3 a § lagen om statsbudgeten.

Enligt den andra meningen i 3 a § 2 mom., som begränsar tillämpningsområdet för nettobudgeteringen, kan nettobudgeteringen inte omfatta inkomster av försäljning av egendom, med undantag av anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom. Eftersom denna bestämmelse i den nuvarande lagen i praktiken förhindrar en tillämpning av den föreslagna

bestämmelsen gällande nettobudgetering av aktieförsäljning föreslås att till den andra meningen i 3 a § 2 mom. fogas ett omnämnande enligt vilket inkomsterna av försäljning av aktier kan omfattas av nettobudgeteringen. För förtydligande av tillämpningsområdet för 3 a § 2 mom. föreslås att hänvisningen till paragrafens 1 mom. stryks i bestämmelsen.

3. Propositionens verkningar

Propositionen har inga förvaltningsmässiga eller statsekonomiska verkningar. Om en nettobudgetering av aktieförsäljningen möjliggörs på förslaget sätt leder detta till en minskning av slutsummorna på budgetens inkomst- och utgiftssida.

4. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid finansministeriet.

5. Lagstiftningsordning

Den föreslagna utvidgningen av nettobudgeteringen avser statens aktieförsäljning. De inkomster och utgifter som enligt förslaget skall nettas kan anses stå i direkt samband med varandra på det sätt som avses i 67 § 1 mom. regeringsformen. Lagförslaget förutsätts därmed inte bli behandlat i den ordning som 67 § riksdagsordningen föreskriver.

6. Ikraftträdande

Avsikten är att den föreslagna lagändringen skall tillämpas på den försäljning av statsägda aktier som ägt eller kommer att äga rum under 1998. Lagen föreslås därför träda i kraft så snart som möjligt efter det att den har antagits och blivit stadfäst och så, att lagen kan tillämpas på statsbudgeten för 1998 sådan den lyder ändrad i enlighet med den andra tilläggsbudgeten för 1998.

Med stöd av vad som anförts ovan förelägs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 3 a § lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 maj 1988 om statsbudgeten (423/1988) 3 a § 1 och 2 mom., av des-
sa lagrum 3 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 380/1996, som följer:

3 a §

Nettobudgetering

Av följande inkomster och utgifter kan i statsbudgeten tas in endast de inkomststater eller anslag som motsvarar skillnaden mellan dem (*nettobudgetering*):

1) nya statslån och amorteringar på stats-
skulden,

2) ränteinkomster, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt ränteutgifter, nedsättning av emissionspriset och kapitalförluster till följd av statslån,

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning samt

4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt med försäljningen

förknippade försäljningsprovisioner och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för.

Vid nettobudgetering beaktas inte skatter, avgifter av skattenatur eller böter som inkomster. Overföringsutgifter eller återbäring av sådana samt investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag av försäljning av aktier eller anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

—————
Denna lag träder i kraft den 199 och
den kan tillämpas redan på statsbudgeten för
1998.

Helsingfors den 6 november 1998

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Finansminister *Sauli Niinistö*

Lag

om ändring av 3 a § lagen om statsbudgeten

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 13 maj 1988 om statsbudgeten (423/1988) 3 a § 1 och 2 mom., av des-
sa lagrum 3 a § 1 mom. sådant det lyder i lag 380/1996, som följer:

Gällande lydelse

3 a §

Nettobudgetering

Av följande inkomster och utgifter kan i statsbudgeten tas in endast de inkomststater eller anslag som motsvarar skillnaden mellan dem (*nettobudgetering*):

1) nya statslån och amorteringar på stats-
skulden,

2) ränteinkomster, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt ränteutgifter, nedsättning av emissionspriset och kapitalförluster till följd av statslån *samt*

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning.

Vid nettobudgetering *enligt 1 mom.* beaktas inte skatter, avgifter av skattenatur eller böter som inkomster. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana samt investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag av anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Föreslagen lydelse

3 a §

Nettobudgetering

Av följande inkomster och utgifter kan i statsbudgeten tas in endast de inkomststater eller anslag som motsvarar skillnaden mellan dem (*nettobudgetering*):

1) nya statslån och amorteringar på stats-
skulden,

2) ränteinkomster, emissionsvinster och kapitalvinster av statslån samt ränteutgifter, nedsättning av emissionspriset och kapitalförluster till följd av statslån,

3) inkomster av och utgifter för verksamheten vid ett ämbetsverk eller en inrättning *samt*

4) inkomster som uppkommit genom försäljning av aktier samt med försäljningen förknippade försäljningsprovisioner och betalningsförpliktelser som staten för köparens del påtagit sig ansvaret för.

Vid nettobudgetering beaktas inte skatter, avgifter av skattenatur eller böter som inkomster. Överföringsutgifter eller återbäring av sådana samt investeringsutgifter eller inkomster av försäljning av egendom, med undantag av försäljning av aktier eller anskaffning av lös egendom avsedd för ett ämbetsverks eller en inrättnings verksamhet eller försäljning av lös egendom, kan inte heller omfattas av nettobudgetering.

Denna lag träder i kraft den 199 och
den kan tillämpas redan på statsbudgeten för
1998.